Karta modułu/przedmiotu

Wypełnia Zespół Kierunku							
	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): **MODUŁ WYBIERALNY - Z ZAKRESU PSYCHOLOGII WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEJ**					Kod modułu: D	
	Nazwa przedmiotu: **PSYCHOLOGIA UCZENIA SIĘ I TRUDNOŚCI SZKOLNE**					Kod przedmiotu: D/44	
	Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł: **INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY**						
	Nazwa kierunku: **PSYCHOLOGIA**						
	Moduł: **psychologia wychowawczo-edukacyjna**						
	Forma studiów: **STACJONARNE**		Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY**			Poziom studiów: **jednolite studia magisterskie**	
	Rok / semestr**: IV/7**		Status przedmiotu /modułu: **OBOWIĄZKOWY**			Język przedmiotu / modułu: **POLSKI**	
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć (godz.)	**30**	**30**				

Koordynator przedmiotu / modułu*	dr Irena Sorokosz, prof. uczelni
Prowadzący zajęcia*	dr Irena Sorokosz, dr Magdalena Gliniecka-Rękawik
Cel kształcenia przedmiotu / modułu	Zapoznanie studentów z pojęciami z zakresu niespecyficznych i specyficznych trudności w uczeniu się. Nabycie umiejętności obserwowania i interpretowania zjawisk klinicznych i społecznych występujących w przebiegu trudności w uczeniu się oraz kształtowanie postawy otwartości wobec dzieci i młodzieży z trudnościami w uczeniu się. Uwrażliwienie na indywidualne różnice w przebiegu funkcji psychicznych wieku rozwojowego oraz zakłócenia w relacji z dzieckiem z trudnościami w uczeniu się.
Wymagania wstępne	

** Zmiany koordynatora przedmiotu oraz prowadzącego zajęcia dokonuje Dyrektor Instytutu po akceptacji Prorektora ds. Kształcenia. Nowy koordynator przedmiotu oraz prowadzący przedmiot potwierdza zapoznanie się z treściami zawartymi w karcie przedmiotu.*

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Nr efektu uczenia się/ grupy efektów	Opis efektu uczenia się	Kod kierunkowego efektu uczenia się
01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia dotyczące funkcji psychicznych, rozwoju człowieka w cyklu życia w aspekcie procesu uczenia się oraz więzi społecznych w odniesieniu do procesów rozwojowych, profilaktycznych i terapeutycznych.	PS_W02 PS_W04
02	Zna i rozumie etiologię i objawy zaburzeń wieku rozwojowego, ich społeczny kontekst związany z procesem uczenia się oraz metody ich psychologicznej oceny.	PS_W05 PS_W12
03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia o budowie i funkcjonowaniu organizmu człowieka oraz przebiegu rozwoju w kontekście procesu uczenia się w zakresie właściwym dla psychologii i w odniesieniu do trudności w uczeniu się.	PS_W10 PS_W12

04	Student, wykorzystując wiedzę teoretyczną dotyczącą procesów rozwojowych i społecznych, potrafi opisywać i analizować trudności w uczeniu się oraz formułować własne opinie i dobierać krytycznie dane i metody analizy.	PS_U01 PS_U03
05	Student potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę - wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej psychologa, posiada niezbędne umiejętności psychologicznej diagnozy trudności w uczeniu się u dzieci i młodzieży. Potrafi sformułować plan oddziaływań pomocowych odpowiednio do trudności w uczeniu się u dzieci we współpracy z rodzicami i zaproponować rozwiązania w ramach wspólnych oddziaływań.	PS_U03 PS_U06 PS_U08 PS_U12
06	Jest gotów krytycznie odnosić się, ustalać priorytety i identyfikować dylematy powstające w obszarze trudności w uczeniu się u dzieci i młodzieży.	PS_K02
07	Jest gotów współtworzyć projekty psychoprofilaktyczne, przewidywać ich skutki indywidualne i społeczne w kontekście trudności w uczeniu się dzieci i młodzieży	PS_K04 PS_K05

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

Uczenie się jako zdobywanie wiedzy oraz jako nabywanie umiejętności. Definicje trudności w uczeniu się. Klasyfikacja trudności w uczeniu się. Niespecyficzne trudności w uczeniu się – inteligencja niższa niż przeciętna; niepełnosprawność intelektualna. Różnice w procesach orientacyjno-poznawczych u osób z niespecyficznymi trudnościami w uczeniu się. Psychologiczna charakterystyka procesu uczenia się i trudności w uczeniu się u osób z różnym stopniem niepełnosprawności intelektualnej. Procesy emocjonalno-motywacyjne i społeczne i ich wpływ na trudności w uczeniu się i nabywanie kompetencji społecznych; u osób z niepełnosprawnością intelektualną. Trudności w uczeniu się u dzieci z całościowymi zaburzeniami rozwoju (spektrum autystyczne – autyzm dziecięcy, autyzm atypowy, zespół Aspergera i inne całościowe zaburzenia rozwojowe). Specyficzne trudności w uczeniu się – parcjalne zaburzenia rozwoju procesów orientacyjno- poznawczych (percepcja wzrokowa i słuchowa i ich zaburzenia), parcjalne zaburzenia rozwoju mowy, parcjalne zaburzenia procesów instrumentalnych. Parcjalne zaburzenia rozwoju ruchowego – procesów wykonawczych. Lateralizacja, sprawność manualna i koordynacja wzrokowo-ruchowa. Postępowanie reedukacyjno-terapeutyczne wobec osób z niespecyficznymi trudnościami w uczeniu się. Zaburzenia dynamiki procesów nerwowych. Dysharmonia rozwoju. Rozwój emocjonalny i społeczny u osób ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Trudności przystosowawcze u osób ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
Uczniowie wybitnie zdolni. Funkcjonowanie społeczne i emocjonalne uczniów wybitnie zdolnych.

Ćwiczenia

Determinanty uczenia się. Cechy rozwojowe i indywidualne ucznia. Czynniki sytuacyjne. Przyczyny zaburzeń rozwoju psychoruchowego jako przyczyny trudności w uczeniu się. Przyczyny biologiczne i społeczne. Patomechanizm powstawania zaburzeń. Parcjalne zaburzenia rozwoju ruchowego. Motoryka i jej zaburzenia. Lateralizacja i jej zaburzenia. Metody diagnozy lateralizacji. Parcjalne zaburzenia rozwoju procesów orientacyjno – poznawczych. Percepcja wzrokowa i słuchowa, rozwój i zaburzenia. Dysleksja – specyficzne zaburzenie w nauce – podstawy teoretyczne. Dysleksja a nauka języków obcych. Dyskalkulia - trudności w uczeniu się matematyki. Metody diagnozy i pracy z osobami z trudnościami w czytaniu i pisaniu.
Nadpobudliwość psychoruchowa i zahamowanie psychoruchowe – jako przykład niespecyficznych trudności w uczeniu się. Zaburzenia poczucia własnej wartości jako przyczyna trudności w uczeniu się. Zaburzenia motywacji. Prawo Yerkesa – Dodsona. Teoria wyuczonej bezradności M. Seligmana. Formy i metody pracy korekcyjno-wyrównawczej (metody: V. Sherborne, Denisona, Bakkera, Dobrego Startu).

Laboratorium

Projekt

Seminarium

Inne

Literatura podstawowa*	– Bogdanowicz, M., *Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym*. Warszawa, WSiP 1991. – Bogdanowicz, M., *Uczeń z dysleksją w szkole. Poradnik nie tylko dla polonistów*. Gdynia, Operon 2009. – Bogdanowicz, M., *Ryzyko dysleksji: problem i diagnozowanie*. Gdańsk, Harmonia 2005. – Gruszczyk-Kolczyńska E., *Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki: przyczyny, diagnoza, zajęcia korekcyjno-wyrównawcze*. Warszawa, WSiP 1994. – Gindrych P.A. *Funkcjonowanie psychospołeczne uczniów dyslektycznych,* Lublin, UMCS 2002. – Limont W., *Uczeń zdolny, jak go rozpoznać i jak z nim pracować.* Sopot, GWP 2010.
Literatura uzupełniająca*	– Maurer, A. *Pomoc psychologiczna dla uczniów doznających niepowodzeń w nauce czytania i pisania*. w: M. Ledzińska, G. Rudkowska, L. Wrona (red.) Psychologia współczesna: oczekiwania i rzeczywistość. Kraków, AP 2005. – Pietras I., Krasowicz-Kupis G., *Zrozumieć, żeby pomóc. Dysleksja w ujęciu interdyscyplinarnym*, Gdynia OPERON, 2008. – Rola, J. Zalewska, M., *Wybrane zagadnienia z psychologii klinicznej dziecka*. Warszawa. Akademia Pedagogiki Specjalnej 2002. – Święcicka, M., *Pomoc psychologiczna dziecku z zaburzeniami rozwoju i jego rodzinie*. Warszawa: CMPP-P 2002.
Metody kształcenia stacjonarnego	Wykład informacyjny z prezentacją multimedialną, wykład problemowy, metody aktywizujące, praca w grupach i indywidualna, dyskusja, samokształcenie
Metody kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	

* *Literatura może być zmieniona po akceptacji Dyrektora Instytutu*

Metody weryfikacji efektów uczenia się		Nr efektu uczenia się/grupy efektów
Aktywny udział w zajęciach, dyskusja, praca w grupie i indywidualna		01,02,03,04,05,06,07
Prezentacja wskazanego obszaru trudności w uczeniu się		04,05, 06,07
Opracowanie indywidualnego przypadku		01,02,03,04,05,
Formy i warunki zaliczenia	Egzamin pisemny i ocena prezentacji	

NAKŁAD PRACY STUDENTA			
Rodzaj działań/zajęć	Liczba godzin		
	Ogółem	W tym zajęcia powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym	W tym udział w zajęciach przeprowadzanych z wykorzystaniem metod i technik

			kształcenia na odległość
Udział w wykładach	30	-	
Samodzielne studiowanie	-	-	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych, warsztatach, seminariach	30	25	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	13	5	
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	15	15	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10	5	
Udział w konsultacjach	2		
Inne			
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	100	50	
Liczba punktów ECTS za przedmiot	**4**		
Liczba punktów ECTS związana z zajęciami praktycznymi	**2**		
Liczba punktów ECTS związana z kształceniem na odległość (kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)[1]	**-**		
Liczba punktów ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	**3**		

[1] W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane pomocniczo